
Verhaallijn/oproep energietransitie tbv politieke partijen

Van [redacted]@resnob.nl>
namens
Communicatie | RES Noordoost Brabant <communicatie@resnob.nl>

Datum Ma 17-11-2025 16:50

Aan [redacted]

Cc RES Noordoost Brabant <info@resnob.nl>

 2 bijlagen (8 MB)

Verhaallijn Ruimte voor energie.pdf; Oproep gemeenteraadsverkiezingen 2026.pdf;

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Geachte griffiemedewerkers,

Graag vragen we u om bijgesloten documenten te versturen aan de politieke partijen in uw gemeente in verband met de gemeenteraadsverkiezingen in 2026. Zo willen we de ontwikkelingen in de energietransitie onder hun aandacht brengen vanuit de regionale samenwerking waar uw gemeente deel van uitmaakt: RES Noordoost Brabant.

Het gaat om twee documenten:

1. De verhaallijn Ruimte voor energie waarin we als regio stilstaan bij de uitdagingen in de energietransitie en de ruimte die daar, letterlijk en figuurlijk, voor nodig is
2. Oproep gemeenteraadsverkiezingen 2026 waarin we vanuit ons samenwerkingsverband een oproep doen ten behoeve van het verkiezingsprogramma van de partijen

Op 8 oktober vond de regionale raadsbijeenkomst van de regio Noordoost-Brabant plaats. Daarbij verzorgde bestuurlijk voorzitter van de RES Noordoost-Brabant, Kees van Geffen, samen met de regiocoördinator Eugène-Emile Kuis, een presentatie over de voortgang en ontwikkelingen van de energietransitie in de regio. Daarin stond ook bijgesloten verhaallijn centraal.

Alvast vriendelijke dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,
Namens de leden van Energietafel RES Noordoost Brabant

communicatie@resnob.nl
www.resnoordoostbrabant.nl

Noordoost Brabant

Wil je op de hoogte blijven? Meld je dan aan voor onze nieuwsbrief!

[Aanmelden nieuwsbrief](#)

Ruimte voor energie

Sinds 2020 werken we als RES Noordoost Brabant aan de energietransitie op weg naar een klimaatneutraal Nederland in 2050. Waar de focus voorheen alleen lag op energiebesparing en het duurzaam opwekken van energie, zijn er inmiddels flinke stappen gezet in de warmtetransitie. Gemeenten werken volop aan warmteprogramma's en wijkaanpakken. De grote druk op het elektriciteitsnet vanwege de groeiende vraag en productie van duurzame energie, zorgt ervoor dat onze aandacht steeds meer verschuift naar het energiesysteem als geheel. Oftewel naar de ontwikkeling van het Energiesysteem van de Toekomst. In 'Ruimte voor energie' beschrijven we de beweging die we in Noordoost-Brabant voor ons zien en samen willen maken.

De beschikbare netcapaciteit in Nederland, en dus ook in Noordoost-Brabant, staat onder grote druk. Dat merken we bijvoorbeeld aan woningbouwplannen die vertraging oplopen doordat stroomaansluitingen niet (direct) beschikbaar zijn. Ook staan steeds meer bedrijven in de wacht voor een stroomaansluiting en transportcapaciteit. Ze willen uitbreiden en meer werkgelegenheid creëren, maar zijn pas na 2033 of later bij de netbeheerder aan de beurt voor een aansluiting.

Het kabinet streeft naar een CO₂ vrij elektriciteitssysteem in 2040. Een ambitieus doel, maar de cijfers zijn confronterend: de vraag naar elektriciteit wordt drie keer zo groot als nu en de productie ruim vier keer zo groot. Dit vraagt nu en in de toekomst veel van onze landelijke en regionale elektriciteitsinfrastructuur. Netcongestie is dan ook geen tijdelijk probleem. Netcongestie is 'here to stay'. En dat raakt ons allemaal.

Hoe zorgen we ervoor dat we wél voldoende duurzame elektriciteit hebben? Zodat bedrijven kunnen ondernemen en we economische kansen benutten. Dat we woningen op het net kunnen aansluiten en onze woningbouwopgave kunnen realiseren. Dat we bestaande woonwijken kunnen transformeren in aardgasvrije wijken. En, waarbij we tegelijkertijd oog hebben voor een gezonde en prettige leefomgeving?

Dat kan door andere aanpakken te hanteren dan we nu doen. En door anders te kijken naar ons energiesysteem op weg naar een klimaatneutraal Nederland in 2050.

Een andere benadering: van centraal naar decentraal

De oplossing ligt niet in eindeloos wachten op uitbreiding van het centrale elektriciteitsnet. Netcongestie dwingt ons tot een andere benadering van ons energiesysteem. Het dwingt ons tot een integrale gebiedsaanpak waarin ruimtelijke ontwikkelingen, wonen, economie, mobiliteit én energie hand in hand gaan. En het dwingt ons tot het creëren van een decentraal systeem. Daarin komen vraag en aanbod van energie geografisch en in tijd, dicht bij elkaar in de eigen regio, op bedrijventerreinen en woonwijken. Het vraagt om een energiesysteem waarin we de samenhangende onderdelen - energievraag, energieaanbod en energieinfrastructuur - anders organiseren.

Minister Hermans benadrukt in haar Kamerbrief van juni 2025 de noodzaak om vraag en aanbod in balans te brengen. Een uitdaging die we in Noordoost-Brabant nog volledig voor ons hebben. Maar hierin ligt ook onze kans. Door nú de regie te pakken, kunnen we efficiënter gebruikmaken van het energiesysteem én het systeem anders inrichten.

Integrale gebiedsaanpak

In de transitie naar het *Energiesysteem van de Toekomst*, moeten ruimte, wonen en economie samenkomen. Bestuurders, ondernemers en belangenorganisaties kunnen de gewenste economische groei niet meer los zien van energievraagstukken. Ambtenaren ruimtelijke ordening en projectontwikkelaars moeten vroegtijdig energiebehoeften meenemen in plannen voor gebiedsontwikkeling. En nieuwbouwplannen en aardgasvrije wijken vragen om energiegemeenschappen, groepscontracten en publiek-private samenwerking.

Kortom, we moeten samenwerken over de grenzen van verschillende sectoren heen. Een bedrijventerrein wordt niet alleen een plek voor economische activiteit, maar ook een energielandschap waar ondernemers energie produceren, opslaan, delen en verbruiken. Nieuwe woonwijken zijn in de toekomst gebieden waar bewoners in energiegemeenschappen samenwerken aan het opwekken, opslaan en delen van energie. Het energiesysteem, inclusief de benodigde infrastructuur, wordt een integraal onderdeel van gebiedsontwikkeling.

Ruimte voor energie

We staan voor een fundamentele keuze. We kunnen blijven wachten op uitbreiding van het centrale elektriciteitsnet en accepteren dat economische ontwikkeling en woningbouw achterblijven. Óf we pakken zelf regie. We bouwen aan een decentraal energiesysteem waarin vraag en aanbod bij elkaar liggen zodat we de bestaande en nieuwe energie-infrastructuren beter benutten.

Regie pakken vraagt moed, samenwerking en het loslaten van oude denkpatronen, niet alleen bij (decentrale) overheden, maar ook bij onze ondernemers, inwoners en maatschappelijke organisaties. Het bouwen aan een decentraal energiesysteem is een ruimtelijk, economisch én maatschappelijk vraagstuk.

Het gaat om het creëren van ruimte, letterlijk en figuurlijk. Letterlijk, door slimmer om te gaan met de schaarse ruimte die we hebben en energie op te wekken waar deze wordt gebruikt. En figuurlijk, door ruimte te maken voor nieuwe denkwijzen, voor samenwerking over grenzen heen en voor lokale oplossingen.

Vernieuwende samenwerking in Noordoost-Brabant

Hoe doen we dat in de praktijk? Als tien gemeenten, provincie Noord-Brabant, waterschappen Aa en Maas en De Dommel, netbeheerder Enexis en maatschappelijke partners werken we al geruime tijd samen aan de energietransitie. Binnen de Energietafel maken we verdere stappen naar vernieuwende samenwerkingsvormen. Hierin staan co-creatie en innovatie centraal en willen we collega's vanuit andere beleidsvelden nauw betrekken. Hierbij hebben we commitment aan elkaar én aan ons gezamenlijke doel: een decentraal toekomstbestendig energiesysteem.

Laten we samen ruimte maken voor energie in Noordoost-Brabant, zodat we in de toekomst prettig en gezond blijven wonen, werken en leven in onze mooie regio.

Van duurzame opwek naar het Energiesysteem van de toekomst

Samen versnellen, lokaal vormgeven

Wat staat er op het spel?

- Klimaatverandering vraagt om snelle en rechtvaardige actie.
- Netcongestie remt duurzame initiatieven en vraagt om slimme ruimtelijke keuzes. Vraag en aanbod moeten we op elkaar afstemmen, zodat de beschikbaarheid van energie de uitbreiding van woningbouw en industrie niet belemmert.
- Energiearmoede raakt steeds meer huishoudens; lokaal beleid kan het verschil maken. Lokale opwek bevordert de betaalbaarheid, stabiliteit en onafhankelijkheid van de regionale energievoorziening, wat ten goede komt van de inwoners.
- Ruimtelijke druk vraagt om integrale afwegingen in de fysieke leefomgeving.
- Energieopwek en -opslag concurreert met ruimtevraag voor woningbouw, industrie en natuurontwikkeling.

Opgave en voortgang energietransitie Noordoost-Brabant

In Noordoost-Brabant hebben we als doel om in 2030 1,6 TWh duurzame elektriciteit op te wekken. Op dit moment is ongeveer 55% van deze opgave gerealiseerd. Een uitgebreide toelichting over de voortgang vindt u in de [Voortgangsrapportage 2025](#)

Wat hebben we al bereikt in onze regio?

- Realisatie en planning van zonne- en windenergieprojecten
- Goede voortgang op de besparingsdoelstelling (11%)
- Start van warmteprogramma's voor het aardgasvrij maken van de bebouwde omgeving
- Versterking van samenwerking met maatschappelijke organisaties
- Gestart met het proces voor de energiesysteemverkenning
- Verankering van duurzame energie in omgevingsvisies en beleidsplannen

Wat willen we meegeven aan de politieke partijen in 2026?

- Reserveer ruimte voor duurzame energie: neem energie-infrastructuur mee in ruimtelijke plannen bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen en woonwijken.
- Stuur op het bij elkaar brengen van vraag en aanbod van energie, geografisch en in tijd.
- Geef ruimte aan de warmtetransitie: stimuleer wijkgerichte aanpakken en investeer in collectieve en innovatieve warmteoplossingen die netcongestie verminderen.
- Stimuleer lokale initiatieven: geef ruimte aan energiecoöperaties en burgerparticipatie om daarmee energiegemeenschappen vorm te geven.
- Werk samen met de netbeheerder: zoek naar innovatieve oplossingen voor netcongestie.
- Pak energiearmoede aan: combineer verduurzaming met sociale ondersteuning.
- Veranker rechtvaardigheid en participatie: zorg dat iedereen mee kan doen en profiteert.

Onze oproep

De energietransitie is geen technische opgave, maar een enorme maatschappelijke verandering. Gemeenten spelen een cruciale rol in het laten samenkomen van beleid en uitvoering in het decentrale energiesysteem. Vanuit de Energietafel Noordoost-Brabant roepen we politieke partijen op om ambitie te tonen, realistische keuzes te maken en samenwerking te zoeken – lokaal én regionaal.

Meer weten of samenwerken?

Neem contact op met RES NOB: info@resnob.nl of bezoek onze website [RES Noordoost-Brabant](#)